

Lausunto

10.05.2024

Asia: VN/36586/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehdyn puolustusyhteistyösopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

DCA-sopimusta Yhdysvaltojen kanssa ei tule hyväksyä

Lausuntokierroksella oleva Suomen ja Yhdysvaltojen välinen DCA-sopimus kasvattaa sotilaallisia jännitteitä, lisää varmuudella Suomen sotilasmenoja, heikentää turvallisuutta ja kaventaa suvereniteettia. Me rauhanliikkeessä painotamme lausunrossamme poliittisia ratkaisuja ja diplomatiaa sotilaallisen pelotteen sijaan.

DCA-sopimuksen kielteiset vaikutukset maallemme ovat kiistattomat. Toteutuessaan DCA olisikin NATO-sopimusta sitovampi valtiosopimus. Se takaisi Yhdysvaltain joukoille esteettömän pääsyn sopimuksessa nimetyille Suomen lentokentille, satamiin ja alueille, joita ne voivat käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin omassa komennuksessaan ilman lupa- ja käyttömaksuja.

Suomella ei olisi pääsyä alueensa sellaisiin osiin, jotka olisi osoitettu yksinomaan Yhdysvaltain joukkojen omaan käyttöön. Sopimustekstissä ei ole Yhdysvaltoja sitovia mainintoja, se ei siis välttämättä sitoudu edes joukkojensa oloon Suomessa.

– Perustellusti voikin sanoa neuvottelujen DCA-sopimuksesta olleen Yhdysvaltojen sanelua. Yhdysvallat ei myöskään sitoudu puolustamaan Suomea – päin vastoin Suomi suojelee täällä olevia amerikkalaisia ja tukikohtien turvallisuusvastuu kuuluisi ensisijaisesti Suomelle.

DCA-sopimusluonnoksen sisältöä on arvioinut mm. kansainvälisen oikeuden professori Outi Korhonen toden, että sopimus kaatuisi oikeudessa jo sen yksipuolisuuteen: Suomelle pelkkiä velvoitteita, sitoumuksia ja menoja, Yhdysvalloille oikeuksia ja puoli-ilmaista joukkojen ylläpitoa. Sopimuksen laatua ja noudattamista ei kuitenkaan voi käsitellä oikeudessa, sillä sopimusteksti kieltää sen.

Oikeuskansleri Tuomas Pöystin mukaan erityisesti sopimuksen artikkelit 6, 11 ja 12 ovat ”jännitteisessä” suhteessa Suomen perustuslain kanssa. Siinä artiklan mukaan Suomi lähtökohtaisesti luopuu tuomiovallasta yhdysvaltalaisien joukkojen tekemiin rikoksiin silloin, kun he ovat olleet suorittamassa virallista tehtävää Suomessa ja tehtävistä päättää Yhdysvallat.

– On selvää, että amerikkalaisten ja Naton läsnäolo Suomen alueella tulee ennen pitkää lisäämään Venäjän asevarustelua, jo pelkästään Pietarin läheisen sijainnin takia.

Huomion arvoista on myös, että liittoutuminen Yhdysvaltojen kanssa vie lojaalisuuden paineesta suomalaiset sotilaat ennen pitkää osallistumaan aseellisiin kriiseihin ympäri maailmaa.

Rauhan- ja konfliktintutkija, professori Jyrki Käkösen mukaan ”aktiivinen Nato-yhteistyö johtaa siihen, että rakennetaan perinteistä viholliskuvaa puolin ja toisin. – Suomen kannalta pahin mahdollinen seuraus on se, että varustautuessaan mahdolliseen konfliktiin Naton rinnalla Venäjä valmistelelee sotilaallisia toimia myös Suomea vastaan.”

Norjan sopimuksessa kielletään erikseen ydinaseet, mutta Suomen ja Ruotsin sopimuksissa mainintaa tästä ei ole – eli vaara niiden sijoittamisesta näihin maihin on todellinen. Tukikohtien materiaalin suhteen USALLA on ennakoilmoitusvelvollisuus mutta Suomella ei ole käytännössä mahdollisuutta materiaaleja tarkastaa.

”Suomi luovuttaa Yhdysvalloille alueita sotilaallisiin tarkoituksiin niin, että USA voi käyttää niitä territoriaalivaltion suvereniteetille tunnusomaiseen tapaan. Niitä ei hallita suomalaisen kansanvallan legitimitetillä. Suomi ei voi puuttua Yhdysvaltain tekemisiin alueellaan. Kyse on alueellisen, henkilöllisen ja lainkäytöllisen valtiosuvereniteetin merkittävästä luovuttamisesta vieralle valtiolle, jonka politiikkaan Suomella ei ole vaikutusmahdollisuuksia”, kirjoittaa kirjailija-psykiatri Veronica Pimenof.

– Olennaista olisikin ymmärtää, että DCA-sopimuksen solmimisen jälkeen Suomen kohtaloista päätetään käytännössä Atlantin takana. Sotilaallisten kriisin kärjistyessä niiden liennyttäminen ja välttäminen ei olisikaan enää Suomen käsissä. Esim. Yhdysvaltojen puolustusministeri Lloyd Austin torpedoi Ukrainan sodan alkukuukausina orastaneen aselevon perustellen, ettei se sovi, koska

tavoitteena on heikentää Venäjää. Uuden rintaman avaaminen Suomen suunnalla sopisi vaarallisella tavalla tuohom ajatusmalliin.

Yhdistyksemme yhtyy Kansalaisadressin kansanedustajille lähettämään vetoomukseen, jossa he eivät pidä hyväksyttävänä sopimusta, joka tuomalla vieraan vallan sotilastukikohtia Suomeen lisää tavanomaisen ja kaikenlaisen sodan uhkaa sekä kaventaa Suomen itsemääräämisoikeutta.

Suomen Rauhanpuolustajain Uudenkaupungin yhdistys ry

Suikkanen Ilmo

Suomen Rauhanpuolustajain Uudenkaupungin yhdistys ry - Suomen
Rauhanpuolustajain Uudenkaupungin yhdistys ry